

12.5.2022

Direktionen
Hoplaxskolan
Helsingfors stad

Utlåtande gällande förslaget att från och med 1.8.2023 avstå från verksamhetsstället i Sockenbacka

Direktionen för Hoplaxskolan har tagit del av beredningen i ärendet samt en del annan kompletterande information, bl.a. beredningen av flytten av Sockenstugans daghem.

Direktionen vill i anslutning till detta ärende föra fram följande synpunkter:

Om man avstår från enheten i Sockenbacka blir det en omfattande omställning av vardagen för familjerna som nu har barn i enheten. Tillsammans med dagiset bildar skolenheten en enhetlig och trygg levande svenskspråkig helhet för de svenskspråkiga barnen på området. En stängning av enheten skulle betyda en betydligt längre skolväg för eleverna. En längre skolväg i kollektivtrafiken upplevs som otrygg för elever i åk 1 och det finns inga fastslagna planer om den enhet som eleverna blir hänvisade till i framtiden, vilket ytterligare kan skapa osäkerhet i familjerna i området.

En trolig följd om man avstår från enheten är likaså att en del familjer väljer den närmare belägna finskspråkiga skolan samt att familjer som nu valt området för att det är småhusområde där det finns en svenskspråkig skola väljer att flytta annanstans, t.ex. till grannkommuner där det finns bostäder i samma prisklass eller billigare bostäder av samma typ, till följd av vilket staden förlorar skatteintäkter.

Befolkningsprognoserna som ligger till grund för beredningen är säkert så bra och så exakta som man med sådan här prognostisering kommer. Dock finns det otaliga bevis på tillfällen då elevantalet i prognoserna för de svenskspråkiga skolorna varit klart underskattade jämfört med de facto antalet elever. Då Hoplaxskolan grundades som en garant för de mindre enheternas fortsatta existens hade Sockenbackaenheten färre elever än idag. Därför ser vi att elevprognoserna inte borde vara mer än riktgivande i beslutsfattandet.

Sockenbacka byggnaden behöver renoveras oberoende av om Hoplaxskolan har verksamhet där eller inte. Skol- och daghemsbyggnaderna har donerats till staden för att användas för svenskspråkig utbildning. Även om staden inte för all framtid är bunden av det är det något som ska beaktas. Dvs. om enheten stängs, vilken verksamhet placerar staden i utrymmena då och kvarstår kostnaderna för upprätthållandet ändå hos staden?

Direktionen frågar sig också varför man just 2023 vill avstå från Sockenbacka-enheten och varför behandlingen av ärendet sker med så snabb tidtabell. Prognoserna pekar på att elevantalet går ner från 2025. I det skedet skulle renoveringarna av Munksnäsenhetens utrymmen på Locklaisvägen och Haga-enhetens utrymmen på Stormyrvägen vara klara eller i alla fall mycket långt hunna. En renovering av utrymmena i Sockenbacka behövs som sagt oberoende av verksamheten. I beredningen framgår att tidpunkten för renoveringen inte dess noggrannare utretts. Skulle en grundlig kartläggning av renoveringsbehovet och kostnaderna för den kunna göras och så kunde beslut om att eventuellt avstå från enheten tas baserat på det.

Direktionen förstår att stadens verksamhet ska drivas på en ekonomiskt hållbar grund, men ser inte av beredningen den totalekonomiska inbesparingen för staden. Om staden ändå har Sockenbacka utrymmena är det bara enhetspriset på utrymme per elev som går ner. Kostnaden försvinner ingenstans. Med tanke på systemet med interna hyror och justering av dessa efter renoveringar påverkas skolans budget varken positivt eller negativt av antingen skolhuset stängning eller en framtida renovering. Den enda besparingen till skolan kunde vara att anställa färre lärare i framtiden men inte heller de pengarna kan föras över till undervisningen om elevantalet minskar enligt prognoserna. Skolans budget grundar sig ju på mängden elever.

Som skolenhet är Sockenbacka-enheten som en en-lärar-enhet givetvis ganska sårbar och för bara några år sedan hade vi en situation där det fanns utmaningar med att hitta en lärare till enheten. Ansvar på den enskilda läraren är klart större än vid andra skolenheter. Läraren vid enheten hör till Kårböle-enhetens lärarkollegium, men i arbetet vid enheten har hen inte stöd av ett kollegium på samma sätt som vid en enhet med flera lärare. Som ensam lärare har hen helhetsansvaret under hela skoldagen (lektioner, raster, utfärder) och inga riktiga pauser för att vila och pusta ut. Arbetsutrymmena i Sockenbacka är inte heller tidsenliga. (Detta kunde eventuellt delvis åtgärdas i samband med renovering.) Detta påverkar helt klart möjligheterna att rekrytera lärare till enheten. Just nu har enheten en behörig tillsvidareanställd lärare och läget är därmed stabilt. Möjligheterna att ordna med vikarie för läraren är inte lika flexibelt som i en enhet med flera lärare.

I en en-lärar-enhet finns inte heller lika breda möjligheter att erbjuda eleverna undervisning av lärare med olika specialkunnande eller ämneslärarkompetens.

Elev- och skolhälsovården skulle i de andra enheterna vara närmare tillgänglig för eleverna.

För eleverna skulle det bli ett flyttskede mindre om de genast från första klassen skulle inleda skolgången i samma enhet och klass där de går till och med femte klassen. De skulle från början bli en del av klassen och gruppbyggnaden vilket skulle ge stabilitet. (Beroende på hur och var förskolan ordnas kan detta ske redan från förskolan, eller så kan förskolan innebära en flytt.)

Följande saker talar därmed för att avstå från verksamhetsstället i Sockenbacka

- Alla elever börjar i samma enhet från årskurs 1 (ev. förskolan) i tidsenliga och nyrenoverade utrymmen som stöder undervisningen
- Man undviker problem och sårbarheten med rekryteringen och vikarier till en-lärarenheten. Likaså är Hoplaxskolans alla lärare delar av kollegium med stöd av flera lärare i arbetsvardagen.
- Alla elever får mera jämlik tillgång till undervisning av lärare med olika ämneslärarkompetenser och specialkunnande.

Följande saker talar emot att avstå från verksamhetsstället i Sockenbacka:

- Ett "svenskt rum" för svenskspråkiga och tvåspråkiga familjer i Sockenbackaområdet slås sönder för en överskådlig framtid
- Familjernas vardag försvåras och barnens skolväg förlängs och upplevs som otrygg
- Elevtillströmningen till Hoplaxskolan från Sockenbackaområdet kan försvagas
- Den nuvarande elevtillströmningen fortsätter ännu i 3 - 4 år till och osäkerheten i de långvariga elevprognoserna kan leda till förhastade beslut och trängsel i de övriga enheterna
- Den enda besparingen för skolan är indragningen av en lärartjänst vilket innebär större elevgrupper i de övriga enheterna. Den totalekonomiska besparingen är tvivelaktig i stadens gemensamma budget och i varje fall marginell i KASKO och SVES budget

- Elever i Sockenbacka som är just nu i övergångsskedet drabbas av flera förflyttningar p.g.a. renoveringar i de övriga enheterna

Bifogat finns även hörandet av elevkåren (Sockenbacka), av det framgår vilka för- och nackdelar eleverna ser i frågan.

Direktionen fortsätter gärna diskussionen i ärendet med Svenska sektionen.

Direktionen för Hoplaxskolan

Lotte Granberg-Haakana, ordförande

Tuomas Anttila, vice-ordförande